

KÖZÉRTÉK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felölős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Főmunkatárs:

HAUGH BÉLA.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NÉPTANÍTÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

A tél küszöbén.

Lassan bevégeződik minden mezei munka, a gazdaemberre nézve megszűnik a folytonos tevékenység, s télviz idején bő alkalom kínálkozik az elmélkedésre. A gazda ugyan nem élhet meg az elmélkedésből, kiváltképpen nem élhet meg akkor, ha termése rossz volt. Az utóbbi évek pedig arról tanuszkodnak, hogy a termés nem felelt meg mindenütt a várakozásnak, s a gazda terhei nemcsak nem könnyebbültek, hanem sok helyütt megélhetése is kétségessé vált.

E nyomoruságos anyagi viszonyok sok embert arra kényszerítenek, hogy hazáját elhagyja, és egy másik, jobb hazát keressen; vagy a másik esetben az elégedetlenség oly módon tör ki, hogy erőszakosan akar jobb helyzetet teremteni. Tudvalevőleg egyik mód sem alkalmas arra, hogy a várva várt jobb helyzet elő álljon, ellenkezőleg nőnek a bajok, forrongnak a lelkek és a viszonyok nem javulnak.

Több ízben hangoztattuk már, hogy a bajok indító okai nemcsak anyagiak, hanem erkölcsi is. Több ízben rámutattunk arra, hogy a vallá-

sos érzés meglazulása, az erkölcsök megfogyatkozása, a kishitűség több embert kerget ki Amerikába, mint az anyagi nyomoruság, s most is azt hangoztatjuk, hogy a vezetőknek éppen oly lelkiismeretesen kell foglalkozni az erkölcsi bajok megszüntetésével, mint az anyagi viszonyok megjavításával.

Igy télviz idején, mikor a külső munka szünetel, sok alkalom kínálkozik arra, hogy azok, a kik a néphez közel állanak, fölvilágosítással, tanácsal szolgáljanak a gyámoltalanoknak. Sok alkalom kínálkozik arra, hogy bizonyos ferde fölfogások eloszoljanak, hogy a kishitűség megszűnjék, hogy az önbizalom erősödjék, hogy a lelkek hazaszeretetben és vallásosságban gyarapodjanak. Igaz, hogy erre máskor is van alkalom, de talán sohasem oly fogékonyak a lelkek, mint ilyenkor. De ezeken kívül vannak olyan dolgok is, a melyekhez bizonyos szakszerűség szükséges.

Télviz idején sok a mulatság, s az ilyen mulatságokat rendszeren humoros felolvasások, színi előadások és egyebek szokták megelőzni. Nem gondolunk arra, hogy a humoros felolva-

sások és színi előadások teljesen ki-küszöböltessenek, végtére ezeknek is megvan a maguk jogosultsága és helyessége. De igenis okos, hasznos és üdvös dolognak tartanók, ha az ilyen felolvasások olykor-olykor valamely hasznossági célt is szolgálnának; ha ezek a felolvasások olykor fölölelnének olyan dolgokat is, a melyekből az illető hallgató közönség tanul is valamit. Tanul tudniillik olyasmit, a minek életviszonyai között megvan a reális haszna. Szakszerű felolvasásokra gondolunk, a milyenekre szüksége van iparosnak, kereskedőnek, földművesnek egyaránt.

Ugy látszik, hogy az ilyenmü felolvasásokra nem igen kapni alkalmas felolvasókat, hogy az ilyen felolvasások nehezebbek a humorosaknál. Pedig a dolog nem így áll, mert némi kis utánjárással ezt is meg lehet csinálni, s ha valaki igazán akar a közért dolgozni, akkor nem fog visszarettenni attól a kis fáradságtól, a mely a nép tanítására szükséges és nélkülözhetetlen. Van már elég szakfolyóirat is, a melyek bőséges utbaigazítást nyújtanak, s maguk a gazdasági egyesületek nem fognak elzárkózni senki elől, ha

TÁRCZA.

Dal.

Dalok, míg lehunyt szemekkel
Álmodni tudok ébren, édeset.
Míg szővöm rózsaszín leányálmokból
A messze jövődöt, az életet . . .

Dalok, míg az ábránd honában
Tündérképet fest elem égi kéz —
S míg le nem törli azt durván, ridegen
A zordon valóság, az ébredés . . .

LINDTNER VILMA.

A név.

Nem akarok e helyen unalmas nyelvtani értekezést végignyújtani, nem bánom se a főnévképzést, se a melléknévfokozást. Hanem kiemelek a sok közül néhány családi nevet, amelyek peches körülmények közé kerültek annyira, hogy rajtuk már csak az óthatosos névváltoztatás segíthet.

Elképzelhető, milyen boszantó helyzet állt elő, mikor Majláth országbíró meggyilkoltatása és Berecz felakasztása után a Majláth családba egyházi lelkész került, akit rendkívül becsült és szeretett egész környe-

zete, de volt egy megbocsáthatlan hibája, hogy Berecz volt a neve. Az meg igazán furesa lenne, ha Borzsák lelkész úr Lánycsókra-ra kerülne papnak. Milyen ajtatos aggodalom és erkölcsi gyanúfélelem fogná el a tisztelendő urat Lánycsók előtt s mennyire figyelnek a neve után állandóan spicceszentatyát a kitünő bortermelő községben? Egészen más, ha a kántori állásra Boros úr pályázik, mert erre a foglalkozásra ő nemcsak rátermett, hanem már egészen belepirosodott.

Nem neveltséges-e, mikor a kis városban letelepedett czirkuszban díjbirkózást hirdetnek?, hogy 500 aranyat adunk, ki a czirkusz állatját Szunyog urat a földhöz teríti. Az meg elképzelhetlen, hogy Nemes úr a lovagias elégtétel-adást megtagadja. Ismertem már sok kis Nagy urat és nagy Kis urakat, szegény Gróf-okat, özvegy Ördög-öt és nős Anayal-t. Nem akarom a Fedák-imádókat tönkretenni és a Kukoriczát juhnyájtól a disznócsordának adni, hanem elmondok egy pár ennél furesább és „szavamra“ igaz történetet.

Tyű! Nagy bajba kerültem! A „szavamra“ hivatkoztam s t. olvasóimnak most be kellene mutatkoznom, hogy igazamat erősíthessem. Ezt a tulságos őszinteséget — kérem — most engedjék el nekem, mert — higgyék meg — nagyon kellemetlen nevem van. Azért a sorok között be fogom én magamat

mutatni, hanem csak óvatosan s ez okból először a foglalkozásomon kezdem, mert ebben tényleg igazolásra szorulok. Asztal mellett szoktam ülni (nem vagyok ám azért Asztalos), előttem padok s ezekben gyerekeket tanítok.

A mult tanév elején a rendes beiratások alkalmával az iskolám I. osztályába 37 tanuló iratkozott. Mikor a beiratások után az igazgatóm átadta a főnökségemre bizott osztály névjegyzékét, — természetesen — első teendőm az volt, hogy a nebulók nevét betűrendbe szedjem. Nehezen vártam az első tanórát, amikor új tanítványaimmal személyes ismeretséget kötök, mert néhány növendékem külsejére már eleve nagyon kíváncsi lettem. Bali Mihály, Göndör Sándor, Kúrucz István és Pandur Mihály voltak a nevek, amelyeket a névsorban aláhúztam, hogy az első találkozáskor ezeket a fiukat jól megnezzem. Szép társaság mondhatom! Rabló, pandur, hóhér együtt van! S ezek között tiz álló hónapon keresztül nekem kell a rendőrfőnöknek lenni, de úgy, hogy még csak nádpálcát sem vehetek a kezembe, mert ez miniszterileg tilos; a jőnevi bandába pedig tanbetyárnak beállani nem akartam.

Megvallom, tartottam egy kicsit az osztályom fegyelmességétől. Ne adj' Isten, hogy a Göndör Sándor a Pandur mellé kerüljön! S ezért jó távol ültettem őket egymás-

Kérjük az előfizetések megújítását s a hátralékos előfizetési pénzek beküldését, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

arról van szó, hogy a népnek hasznára váljanak.

A népnek minden irányban való kioktatása felette szükséges; szükséges, hogy a nép gondolkodása gyakorlati utra tereltesse, s hogy gazdálkodásában szakítsa a régi elavult formákkal, hogy bele tudjon illeszkedni a modern viszonyok közé, és több belátással, több gyakorlati érzéssel lásson boldogulásához. „Segíts magadon, az Isten is megsegít”, mondja a közmondás, és a közmondás nagyon sok igazságot rejt magában. Ma már nem lehet abból megélni, a mit a föld önkényt nyújt, ma ki kell használni az erőket s magát az anyagot is. És hogy nálunk még sok minden nincsen kihasználva, azt fölösleges bizonyítgatni. Csak gondoljunk a mezőgazdasági iparra, s ez egymaga is arról tanuskodik, hogy nálunk csakugyan sok minden nincsen kihasználva.

De gondoljunk egyúttal a népnek téli életmódjára is. Bármily súlyos a nyári foglalkozás, bármily mértékben igénybe veszi az erőket, a tél mégis hosszú és jobbadán munka nélkül, téltelenségben folyik el; olyan téltelenségben, a milyen a pihenésre nem okvetlenül szükséges. De másrészt nem is könnyíti meg a megélhetési viszonyokat.

A házi ipar meghonosítása volna a legalkalmasabb eszköz arra, hogy új keresetforrások nyiljanak, hogy az anyagi gondok kevesbedjenek, ha nem is szűnnek meg egészen. A magyar népnek van érzéke a házi ipar üzéséhez, fejlesztéséhez, van hozzá tehetsége is, csak meg kell keresni a módokat, a melyek a kifejlesztést lehetővé teszik, a melyek a kedvet fokozzák, s a melyek eredményt is tudnak felmutatni. A nép vezetőit illeti a módok megkeresése és a hangulat csinálása. A nép vezetőinek kell oda hatni, hogy a házi ipar meghonosodása iránt való vágy minél nagyobb rétegeket hasson

tól. Azt hamarosan észrevettem, hogy a kis Bali Mihállyal nem lesz semmi bajom, mert tartózkodó, csendes gyerek volt. Vele szemben a kifejezésemet mindig nagyon megválogattam. Ő békés is maradt, megtettem vigyázónak, de részrehajlás esetén már nem mertem hozzá így szólani: »Bali teljesítse kötelességét.« Erre már nagyon vigyáztam, nehogy a tanterem fogasán kabát helyett gyerek lógjon.

Pedig a Göndör Sándor mindig verekedőnek volt bejelentve. Mit csináljak ezzel a betyárral?! A sors mégis megkönyörült rajtam és baj nélkül legyűrtük a tanévet. Hanem ezt csak a szerencsés véletlennek köszönhettem. Ugyanis az én kis Göndör Sándorom az egyik könyvkereskedőnél egész nyilvánosan tollat lopott. Ez már olyan bűntény, amely miatt Pandurral kellett volna a zsványt elzártnom, de ő neszét vette a dolognak, megugrott a bandából s (a mama kötényénél meghúzódva) kimaradt az iskolából.

De jó is volt ez így, mert a Göndör-féle verekedések miatt a zsidógyerekek már kezdték magukat felmentetni a tornaórák alól.

A tanév vége felé a Bali Mihályom megbetegedett annyira, hogy még a tanévet se végezhetette ki.

Igy fejlődött aztán az én osztályom a rendes évszámra.

Elmondom még a szekszárdi esetemet is.

Akkor még legény ember voltam és egy szép asszonnal beszélgettem az utcán, mikor egy jó pajtásom a tulsó soron átkiált

át, s hogy ez a hatás minél erősebb legyen. Ezt a célt szolgálhatnák a szakszerű felolvasások is, és az ismeretterjesztésnek minden ide vonatkozó módjai, a melyek kétségkívül megérdemelnek annyi fáradságot, hogy az arra illetékesek legalább foglalkozzanak a dologgal. És ha csakugyan szívkön viselik a nép boldogulását, akkor el is fognak követni mindent, hogy a munkás kéz ne az idegenben szorgoskodjék idegen érdekekért, hanem itthon találjon állandó foglalkozást, és teremtsen maga körül megelégedést megjölétet.

VÁRMEGYE.

Tolnavármegye virilistái.

Tolnavármegye igazoló választmánya e hó 18-án *Örffy* Lajos elnöklésével ülést tartott. Jelen voltak a választmányi tagok közül: Dr. *Hirling* Ádám, *Kurcz* Vilmos, *Leopold* Sándor, *Sass* László, *Szondy* István, *Simontits* Elemér és mint előadó: *Schneider* János. A választmány számba vette az egyes tagok által hozzá benyújtott felszólalásokat, beadványokat s ezek, valamint az adó kimutatások alapján következőleg állapította meg a virilis bizottsági tagok 1906. évre szóló névjegyzékét.

	Korona
Gr. Apponyi G. földbirt. (Högyész)	43605-78
Gr. Apponyi S. földbirt. (Lengyel)	17757-36
Gr. Széchenyi S. főisp. (N.-Dorog)	16317-44
Gr. Benyovszky R. földb. (Tengelicz)	11582-59
Sztankoványzky J. földb. (Kajdacs)	8637-50
Bischitz J. bérlő (Majsa Miklósvár)	8421-28
Hanzély J. földb. (Böleske)	8299-15
Döry József földb. (Dombóvár)	7032-83
Bezerédj Pál földb. (Hidja pta)	5775-44
Szilassy A. k. bir. tan. elnök (B.-pest)*	5251-14
Br. Jeszenszky J. földb. (Hidvég pta)	4542—
Bartal Béla földb. (Fadd)	4453-04
Vizsoly Ákos földb. (Alsó-Pél)	4363-55
Döry Frigyes földb. (Paradicsom pta)	4189-18
Dr. Gözsy Tibor földb. (Alsó Henese)*	4102—
Höhnig Albert bérlő (Bonyhád)	3994-50
Csapó Vilmos földb. (Tengelicz pta)	3770-01
Bezerédj Andor földb. (Jegenyész)	3600-15

* A csillaggal jelzettek adója kétszeresen számított.

hozzám: »*Szervusz Bali*«. A köszöntés elfogadására visszánéztek s látom, hogy az én Gy. barátom üdvözöl s mellette egy halál-sápadt arcú fiatalember, aki a „szervusz“-ra megtántorodva, izgatottan beszél nekem. Pár pillanatra Gy. pajtásom ott hagyja vendégét s hozzám ugrik és nevetve kér, hogy jöjjenek velük a közeli szőlőbe, csináljunk egy bolondos heczezet, mert rendkívül érdekes dolog fejlődhet ki abból, hogy a pesti vendég ur engem a hóhérnak képzeli. Mig a sápadt urhoz értünk Gy. pajtásommal kiegyeztem, hogy lumpolok velük egyet s ezalatt ameny-nyire csak lehet, komolyan adom a hóhért. Ez nehéz feladat volt, mert a vendég ur már az első kézfogást is vonakodva s akkor is erősen reszkette adta meg nekem.

Fátyolozott rezgő hangja, ideges magatartása és az a respectus, amivel irántam viseltetett, csaknem nevetőgöresbe kergetett. Érdeklődésére egész komolyan adtam elő az eszéki akasztást és azt, hogy mily undorító volt a hóhérmesterséget a felmelegített hullákon megtanulnom.

Ezek alatt a svihákságok alatt az én Gy. barátom nagyon sürűen járt a szabad levegőre. Könnyű volt neki, mert künn jól kinevethette magát, mert komolyan ivott velünk.

Jól benn voltunk már az éjjelbe, mikor aztán igazán bevallottam neki a foglalkozásomat. Ekkor aztán ki is emelte néhány szóval: »No, maga egy igazi tanbetyár.«

Szigetvári.

	Korona
Madi Kovács I. földb. (Gyapa-pt)	3525-78
Feld János bérlő (Németkeér)	2887-59
Sass László földb. (Borjád)	2705-51
Dr. Strasser Imre bérlő (Rác Egres)	2689-96
Strasser Zsig. bérlő (Keese pta)	2686-13
Bernrieder J. földb. (Zomba)	2508-56
Kováts S. Endre földb. (Gyapa pta)	2354-08
Freund Armin bérlő (Paks)	2324-90
Weber János földb. (Nádasd)	2231-46
Goldschmiedt J. bérlő (Dombóvár)	2216-54
Eötvös Károly földb. (Dszentgyörgy)	2079-41
Spitzer Gy. nagybérlő (Dörypatlan)	2025—
Höhnig M. L. bérlő (Majsa-Miklósvár)	2003-89
Szuprits Gy. földb. (Fadd)	1982—
Dr. Kohn Gábor orvos (Paks)	1972-59
Leopold S. bérlő (Szekszárd)	1963-47
Hainrikffy Pál bérlő (Uj-Dombóvár)	1795-63
Dr. Leopold Kornél ügyv. (Szekszárd)*	1779-88
Forster István földb. (Tabod)	1758-57
Parragh A. földb. (Dunaszentgyörgy)	1679—
Perczel Dezső nyug. min. (Bonyhád)	1662-45
Bernrieder J. földb. (Hidvég pta)	1537—
Örffy Lajos vezérig. (Szekszárd)*	1503-64
Bunn Lajos kereskedő (Paks)*	1500-62
Br. Jeszenszky K. földb. (Kölesd)	1497—
Stokinger J. földb. (Tevel)	1423-94
Dr. Hangel I. főorvos (Szekszárd)*	1412-80
Szeniczey G. földb. (Paks)	1324-65
Jeszenszky A. földb. (Csibrák)	1293-24
Ferenczy Sándor földb. (Gerjen)	1257-49
Tschida A. földb. (Gyapa pta)	1249-72
Tóth Károly mérnök (Szekszárd)*	1194-56
Mehrwarth E. földb. (Beleska)	1194-42
Kelecsenyi A. földb. (Szekszárd)	1168-56
Br. Jeszenszky Ö. szolgabíró (Paks)*	1127-98
Tenczlinger Lajos földb. (Tolna)	1112-62
Wertheim Zsigmond földb. (Paks)	1111-94
Br. Schell J. földb. (Katalin pta)	1096-71
Weiner Jakab bérlő (Harcz)	1041-68
Perler Keresztély szeszfőző (Tolna)	1028-81
Fördös Dezső földbirtokos (Uzd)	1026-44
Pesthy Endre földbirtokos (Uzd)	1025—
Mayer János kereskedő (Szekszárd)	1022-84
Dr. Dragits I. jár. orv. (Szekszárd)*	1018-26
Varjas A. bérlő (Majsa-Miklósvár)	1017-13
Makkay István bérlő (Dombóvár)	1003—
Daróczy Zoltán földbirtokos (Paks)	1002-84
Dr. Pesthy P. kir. alj. bír. (Szekszárd)*	967-45
Dr. Pesthy István orvos (Uzd)*	967-45
Madi Kovács J. földb. (Gyapa-p.)*	966-52
Fekete I. bérlő (Majsa-Miklósvár)	944-41
Irig K. gyógyszerész (Bonyhád)	936—
Mehrwerth F. kereskedő (Szekszárd)*	930-20
Strasser S. bérlő (Szemcséd)	922-83
Ferenczy Zs. földb. (Szabad-Szállás)	918-37
Strausz S. borkereskedő (D-Földvár)	916-91
Óváry F. bérlő (Gyöngy)*	913-96
Staubert S. kereskedő (D-Földvár)	867-93
Rüll J. földbirtokos (Bátaszék)	864—
Braun S. kereskedő (Ozora)	857-03
Magyary Kossa J. p. titkár (Bpest)	854-59
Magyary Kossa F. m. tisztv. (Bpest)	854-59
Hagyomány K. kir. közjegyző (Paks)*	846-82
Madarász J. kir. közjegyző (Tamási)*	845-28
Szakács J. földbirtokos (Böleske)	844-80
Dr. Szász E. ügyvéd (Szekszárd)	842-70
Dr. Haidekker B. ügyvéd (Szekszárd)	817-65
Fried V. börgyáros (Simontornya)	814-40
Streicher J. apát-plébános (Paks)*	811-84
Réder H. iparos (Bonyhád)	795-82
Morvay Jakab kereskedő (Mizla)	785-83
Merbl Fülöp kereskedő (F.-Iregh)	785-83
Bíró Imre plébános (D.-Földvár)*	771-96
Révész F. földműves (D.-Földvár)	768-35
Simácsik F. kereskedő (D.-Földvár)	759-18
Dobrovzsky K. mérnök (Uzd)*	754-72
Höhnig Dávid bérlő (Varsád)	746-52
Erdős Zs. vendéglős (Bonyhád)	745-83
Bunn G. kereskedő (Paks)	745-80
Tenczlinger I. földbirtokos (Tolna)	744-84
Perczel J. bérlő (Bikács)	742-50
Kern J. földbirtokos (Paks)	728-21
Góczy N. J. kereskedő (Bátaszék)	713-08
Forster A. földbirtokos (Böleske)*	707-30
Vitkovits F. plébános (Szakcs)*	704-78
Fischer J. kereskedő (D.-Földvár)	703-75
Mozolányi I. plébános (Tamási)*	703-14
Haisler J. földbirtokos (D.-Kömlöd)	693-47
Streicher Benő kereskedő (Bonyhád)	686-47
Zsikó J. földműves (Alsó Nyék)	681-82
Grünwald S. fakereskedő (Paks)	681-09
Németh Péter földműves (N.-Szokoló)	674-71
Hackborn H. földb. (Uzd-Borjád)	670-66
Braun S. háztulajdonos (Paks)	669-72

	Korona
Stann I. építész (Szekszárd)	662-20
Hirsch M. kereskedő (Tamási)	648-06
Frühwirth J. ügyvéd (Tamási)*	646-90
Wolf H. borkereskedő (Szekszárd)	645—
Nyarády A. plebános (Dombóvár)*	636-60
Mayer Alajos kereskedő (Bátaszék)	635-24
Gründl T. gyógyszerész (Paks)*	634—
Goldberger J. M. doh. n. t. (Szekszárd)	631-59
Pirnitzer Béla ügyvéd (Szekszárd)*	631-56
Szalay Alajos plebános (Döbrököz)*	626-22
Güns Béla ház tulajd. (D.-Földvár)	622-72
Schmiddegh M. bérlő (Szekszárd)	622-27
Szeghy S. gyógyszerész (Szekszárd)*	620-70
Florián István magánzó (Paks)	618-38
Frühwirth G. esperes pleb. (Gyulaj)*	618-32
Hauck A. földb. (Szekszárd)	617-30
Streicher Vilmos földb. (Tevel)	609-20
Forster Gy. bánya m. (Nagybátony)*	608-88
Boda V. orsz. gy. képvis. (Szekszárd)*	602-22
Pártos Zs. plebános (Mözs)*	596—
Bakonyi János földm. (T.-Némedi)	593-96
Ujfalussy I. tak. p. igazg. (Szekszárd)*	590-14
Offenmüller Zs. pleb. (Magyarokesi)*	589-86
Vicze János földm. (Döbrököz)	588-72
Varga J. birtokos (Sárszentlőrincz)	587-04
Császár J. földb. (Pinczehely)	582-50
May János bérlő (Györe)	581—
Adler N. J. magánzó (Szekszárd)	580-72
Forster Z. v. tb. főjegyző (Szekszárd)	578-86
László L. ügyvéd (Szekszárd)*	576-42
Singer B. bányaigazg. (N.-Mányok)*	576—
Keller J. iparos (D.-Földvár)	574-20
Holndonner F. p. pleb. (Bátaszék)*	571-20
Lajkó I. földmives (D.-Földvár)	570-88
Fekete Á. p. pleb. (Tolna)*	570—
Leicht Lajos kereskedő (Szekszárd)	569-77
Kammerer E. min. tan. (Kop.-Szántó)	565-07
Schrodt János iparos (Máza)	559-87
Kovács A. plebános (Szakály)*	558-30
Wiltzek S. bérlő (Józse-p.)	558—
Valder M. kereskedő (Tamási)	552-69
Késmárky I. ügyvéd (Paks)*	551-20
Döme Pál földmives (Decs)	546-97
Szondy I. gyógyszerész (Szekszárd)*	545-66
Thiringer V. gazdatiszt (Lengyel)	544-38
Ereth J. földmives (K.-Mányok)	543-91
Ivánits A. molnár (Dombóvár)	542-31
Kovts J. földmives (Kajdacs)	542—
Róth Zs. ügyvéd (Paks)*	541-22
Schunk F. plebános (F.-Nyék)*	540-24
Pintér K. plebános (Ozora)	539-46
Rosmayer F. fakereskedő (Tolna)	530-14
Hangyály M. c. kanonok (Pinczehely)*	528-34
Óreg Hideg J. földmives (Szakály)	526-62
Pámer P. Jilling földm. (Györköny)	523-01
Márczi H. földmives (Majos)	516-95
Csik József gőzmalom t. (Bonyhád)	516-44
Fördös G. ügyvéd (Paks)*	514-92
Szemenyei M. plebános (Regöly)*	514-60
Schlichterle J. földbirtokos (Tabód)	507-86
Bali J. földmives (Fadd)	505-03
Roth F. iparos (Szekszárd)	502-90
Óreg Böde J. földmives (D.-Földvár)	502-64
Totth Ödön t. ügyész (Szekszárd)*	501-60
Hahn J. földm. (Györköny)	498-65
Kiss P. földb. (Gindli-Család)	498-64
Hirth J. molnár (Paks)	497-86
Zulauf János földb. (Kéty)	493-37
Kiss István plebános (Kónyi)*	491-06
Dr. Káldy Gy. kir. közj. (Szekszárd)	490—
Streicher P. plebános (Hőgyész)*	486-58
Dr. Zavaros Gyula orvos (Kölesd)*	480-52
Korsos János földmives (Sárpilis)	479-78
Dr. Elbogen F. orvos (Bonyhád)	476-82
Spitzer Sándor keresk. (Dombóvár)	471—
Reinitz Gábor keresk. (Dombóvár)	470-95
id. Tóth F. Ercsi földm. (D.-földvár)	469-30
Steiner Fülöp fakeresk. (D.-földvár)	468-07
Lexa Zenó mérnök (Dombóvár)	464-26
Balázs M. János földmives (Decs)	460-23
Kovarcz J. tisztartó (Szemcséd)*	460-12
Szászy Lajos molnár (Tolna)	459-15
Franciscs Pál plebános (Bedegh)*	458-48
Reichardt J. földm. (D.-földvár)	458-11
Schneiderbauer J. földb. (Szekszárd)	454-47
Fekete Gy. Kimlei földm. (D.-földvár)	452-51
Czobor Imre földm. (D.-földvár)	449-84
Strausz Antal keresk. (Tamási)	449-56
Hónig Mór kereskedő (Tengőd)	449-04
Tóth L. György földm. (Tamási)	446-61
Stokinger J. kéménys. (Szekszárd)	444—
Varga János földm. (D.-földvár)	443-09
Weisz János esp. pleb. (Nagymányok)*	438-66

	Korona
Taubner Adolf keresk. (Tolna)	434-71
Walder Béla keresk. (Dombóvár)	434-03
Ranschburg Emil bérlő (Gyöng)	432-82
Krausz Henrich keresk. (Tamási)	430-02
Varga Manó plebános (Pári)*	429-94
Kremzer József iparos (Szakcs)	424-53
Gyenis István öreg földm. (Tamási)	423-73
Varga J. Benke földm. (Decs)	420-75
Grünfeld Adolf közs. orv. (Paks)*	420-18
Steiner József keresk. (Kocsola)	419-33
Grünwald Lajos bérlő (Fadd)	418-65
Boda Vendel földmives (Szakály)	416-30
Wittinger Sándor építész (Tolna)	415—
Dr. Schwetz A. ügyvéd (Bonyhád)	413-49
Rácz Péter földmives (Regöly)	413-15

Póttagok:

Jakabovits J. bérlő (Tolna)	412—
Pitz András földmives (Bonyhád)	410-49
Lezsák József földm. (Szakály)	400-88
Kollár Dávid földb. (Görbő)	408-12
Weiser Bernát keresk. (Lápafő)	406-10
Engel Sándor keresk. (Bonyhád)	405-99
Szombathelyi Lajos földb. (Fadd)	405-14
Kolleszár Ferencz birtokos (Fadd)	402-47
Cs. Könczöl András földm. (Decs)	402—
Davidovics Ignác keresk. (Zomba)	399-58
Lengyel Zsig. háztul. (Bonyhád)	399-24
Braun S. bérlő (D.-szentgyörgy)	399-06
Dömötör L. ev. ref. lelkesz (Bölcske)	394-24
Spitzer Imre keresk. (Dombóvár)	393-85
Dávid Mihály földm. (Diósberény)	393-08
Simon József révtulajd. (D.-földvár)	393-01
Simon János földm. (D.-földvár)	391-65
Kunczer János közgyám (Szekszárd)	390—
ifj. Welis József földm. (D.-földvár)	388-40
Welis János földm. (D.-földvár)	388-10

Közgyűlés. Tolnavármegye közönsége f. év november 7-én közgyűlést tart. Előtte való napon pedig az állandó választmány ülésezik.

A pénzügyi szakosztály ülése. A vármegyei közigazgatási bizottság pénzügyi szakosztálya tegnap Kovács S. Endre elnökletével ülést tartott. Jelen voltak: *Wosinsky Mór, Döry Hugó, Leopold Sándor, dr. Leopold Kornél* bizottsági tagok; a tisztviselők közül: *Döry Pál* alispán, *Kurcz Vilmos* árvászeki elnök, *Totth Ödön* tiszti ügyész, *Máthás Kálmán* számtanácsos, előadó. — Az ülésen a vármegye 1906. évi költségvetését tárgyalták. A költségvetést a számvevőség 303,536 Korona 24 fillér szükséglettel, ugyanannyi fedezettel állította össze, melyből 1% os vármegyei pótdóval 25689 Korona 46 fillér lesz fedezve. A gyámpénztári tartalék alap hozzájárulása 4319 K. 69 f., egyéb jövedelmekből 5049 K. 09 fillért az államkincstár fogja utalványozni. A költségeloirányzat, az épület fenntartási rovatot kivéve, az előző (1905. évi) keretekben mozog; a központi székházban több rendbeli javítás van tervbe véve, melynek költsége 4880 koronában van előirányozva, a mi tekintve az épület tisztes korát, természetes is.

A számvevőség javaslatát a bizottság egész terjedelmében magáévá tette, mégis oly módosítással, hogy a vármegye házába a villanyvilágítás bevezetését is elhatározta s az évi fogyasztásra 1000 koronát illesztett be a költségvetésbe s a paksi főszolgabíró hivatal bérösszegét is felemelte 100 koronával. E szerint 1100 koronával emelkedik a fenti előirányzat s lesz több az államtól várt dotáció.

Szóba került az ülésen a vármegyei t. ügyész mellé egy ügyészi irattárnoki állás rendszeresítésének kérdése is, 2200 korona fizetés és 420 korona lakbérrel. De erre nézve majd az állam háztartási ügyének rendes kerékvágásba jöveletekor tesznek intézkedést.

A községjegyzői nyugdíj választmány ülése. A vármegyei községi és körjegyzők nyugdíjválasztmánya e hó 25-én tartott ülést, melyen több nyugdíj ügyet intéztek el és a nyugdíjszabályrendelet némely szakaszának módosítása iránt intézkednek.

Községi ügyek.

Értekezlet a tűzrendészeti szabályzat módosítása ügyében.

A simontornyai járásbeli községek küldöttei s vármegyei bizottsági tagjai f. hó 8-án, Gyöngön népes értekezletet tartottak. A vármegyei tűzrendészeti szabályzatot, illetve annak módosítani kívánt 5. §-át vitatták meg. Az értekezlet lefolyásáról a hozzánk beküldött jegyzőkönyv alapján a következőképen emlékezünk meg:

Jelen voltak: Kisszékely, Miszla, Szarazd, Szakadath, Murga, Nagyszékely, Görbő, Belecska, Gyöng, Diósberény, Kistormás, Udvari, Keszőhidegkut, Varsád, Kalaznó, Kéty, Kölesd, Simontornya, Duza, Sárszentlőrincz, Pálfa, Némedi községek előljárói és vármegyei bizottsági tagjai.

Az értekezlet megkezdésének idejeként kitűzött délelőtti 10 órakor *Ludvig József* vármegyei bizottsági tag nagyszékelyi lakos felszólította az értekezletre összegyűlt közönséget, hogy az értekezlet elnökét és jegyzőjét válassza meg.

Ezen felszólításra az értekezlet elnökéül: *Bévárdy Lajos* gyöngi lakos, vármegyei bizottsági tagot, jegyzőjévé: *Glökner János* udvari helyettes jegyző urat választotta meg.

Elnök az értekezletet most már megnyitván, felszólította *Rohebach János* nagyszékelyi lakost és társait, mint az értekezlet összehívóit, hogy az ismertetett szabályrendelet módosítására vonatkozó indokaikat adják elő.

Erre *Ludvig József* vármegyei bizottsági tag a következőket adta elő.

Tisztelt értekezlet!

Az 1890-ik évben a községi tűzrendészeti szabályrendeletek irányelveiről alkotott 28. számú vármegyei szabályrendelet szerint a gazdák saját gazdasági szükségletük céljaira szolgáló, könnyen gyuló anyagok (szalma, takarmány, tüzelőfa, rózse) a beépített belterületen kívül, vagy az épületektől 40 méternyi távolságra helyezhetők el.

Ezek az irányelvek átmentek aztán a maguk teljességében a községek által alkotott szabályrendeletekbe is.

Az azóta lefolyt 15 év alatt arról győződünk meg, hogy a szabályrendelet üdvösel rendelkezéseivel a tűzrendészet iránti közfigyelmet nemcsak fölébresztette, hanem ébren is tartotta s a tüzesetek számát a réginél jóval alább szállította.

Nem mondhatjuk azonban, hogy a szabályrendelet a maga teljességében bevált volna, habár tagadhatatlanul számolt azokkal a földrajzi viszonyokkal is, amelyek közt a vármegye területén levő hegyes fekvésű községek élnek.

A simontornyai járás területén 18 olyan község van, melyeknek földrajzi viszonyaik a szabályszerű betakarodásra alkalmatlanok s amelyekre nézve a kivételes betakarodási engedély megadásának joga a főszolgabíró kezébe van adva. Ezek a községek nem mind olyanok ugyan, hogy a gabonametek összehordását és a cséplési munkákat a község belső területén kívül végezni ne lehetne, de már nem úgy áll a dolog a szalma és takarmányfélék betakarodásának kérdésénél.

Az elsőt a nyomásos gazdálkodás még egy ideig támogatja, de a szabad gazdálkodásnak a törvényben megengedett, sőt ajánlott rendszere határozottan fenyegeti. A második kérdésnél már a községek fekvése és az ehhez alkalmazkodó építési viszonyokkal kell számolni. A szabályrendeletben biztosított méltányos jog gyakorlásának, igen tág tere nyílik ezeknek a kérdéseknek mérlegelésnél, de egyszersmind a felelőségnek olyan mértéke elé tereli a szabályrendelet a főszolgabíró, amelylyel szemben sem a jogkereső közönség, sem a községi közigazgatás mai szervezete nem nyújt elégséges garantiát.

Erre lehet visszavezetni a főszolgabíró urnak a múlt évi november hó 7-én 4764. szám alatt kelt rendeletét, amelyben kijelentette, hogy kivételes betakarodást a jövőben

Borkereskedőt hozott a vasut?
 — Jaj mint «unicum» spiritusba jut!
 Vagy vatahára — balga képzelet:
 Talán, hogy végre — fürdeni lehet?
 S nem képeleg a villanylámpa már:
 Hogy ő voltakép — Szentjános bogár?
 Vagy hogy felépült kint az újtelep
 S léghajó nélkül kijutni lehet?
 S a nélkül forrt ki a szekszárdi bor,
 Hogy nincs benne más csak — égi cukor?
 És nem segített Szerencs, Nagy-Surány?
 Nem, nem, hisz mindez csak kismiska ám.
 Oh különösebb sokkal a dolog:
 — A rendőrségünk betörőt fogott!

* * *
 Csirip, csirip — csipog egy veréb:
 Ékes rigmusban tessék, itt a — hét!

GYUTACS.

— **Eskületétel.** Aldor Ödön, a szekszárdi kir. törvényszék új bírója f. hó 18-án tette le a hivatalos esküt. A kir. törvényszék ez alkalommal teljes tanácsulást tartott, amelyen *Hazslinszky Géza* kir. törvényszéki elnök elnökölt. A jegyzőkönyvet dr. *Csizmádia Géza* vezette. Az eskületétel után a törvényszék elnöke szép beszédet intézett az új törvényszéki bírósághoz. Megemlékezvén szép tudásáról és szorgalmáról, buzdította, hogy mindezeket tovább gyümölesztse az igazságtűgy hasznára.

— **Adomány a Simontsits-könyvtárra.** A Szekszárdi Kaszinó Simontsits-könyvtára szépen gyarapszik. Ujabbán *Dezsőffy Béla*, *Simontsits Elemér* várm. főjegyző apósa adományozott a könyvtárnak nagyszámu és nagy értékű könyvet.

— **Előléptetés.** Az igazságügyminiszter *Németh Ferencz* bonyhádi kir. járásbírói irnokot irodatisztáé léptette elő.

— **Teaestélyek.** Az évente szokásos négyletű és óvodai teaestélyek okt. 25-én megkezdődnek. A két, jótékonycélu egyesület elnöksége a következő meghívót küldte szét: Az egyesült szekszárd-tolnamegyei négylet és a szekszárdi r. k. óvoda egyesület szokásos jótékonycélu teaestélyeit a szekszárdi rk. olvasókör helyiségében az alább következő sorrendben tartja meg. Az elsőt tombolával, a másodikat hangversennyel, a harmadikat élőképekkel és a negyediket szinelőadással egybekötve. Ezen estélyekre Czimedet és családját ezennel tisztelettel meghívjuk. Kezdeté este 8 órakor. Belépődíj személyenként 1 kor. Kérjük a tisztelt közönséget, hogy a tombolára szánt tárgyakat e hó 21-ig az elnökséghez, a szokásos tea-süteményeket pedig a kör helyiségébe az estély napján este 7 órakor szíveskedjék beküldeni. 1-ső estély október 25-én. 2-ik estély november 8-án. 3-ik estély november 22-én. 4-ik estély november 29-én.

Döry Pálné özv. **Sass Istvánné**
 óvodaegyleti elnök. négyletű elnök.

— **Eljegyzések.** *Salgó Sándor*, a „Somogyvármegye“ című politikai lap szerkesztője Kaposvárott, eljegyezte *Helischauer Nelli* urhölgyet, *Helischauer József* nyug. államvasuti főmérnök leányát. — Ifj. *Kálmán Dezső*, bogyzslói jegyző, a kiváló író és lapszerkesztő *Kálmán Dezső* kölesdi ev. ref. lelkész fia eljegyezte *Papp Mariskát*, *Papp István* uradalmi tiszt leányát. — *Szabó István*, kisszékelői uradalmi ispán, eljegyezte *Bereczk István* simontornyai főjegyző leányát *Irmát*.

— **Szász Károly püspök halála.** A magyar irodalom kitűnőségének, *Szász Károlynak*, a dunántúli ev. ref. egyházkerület volt püspökének elhunytá élnék részvétet kelt mindenfelé. A derék főpap püspök korában két ízben is volt Szekszárdon. Először talán 86-ban a ref. templom felavatásakor, majd püspöki körutja alkalmával, amikor bő információt szerezve a községek belső állapotairól, hatalmas szónoklatokkal ostromozta a tapasztalt fogatkozásokot. Így a sárköziek talán még most sem felejtették el azt a hatalmas predikációt, melylyel a nemzet irtó bűn, az egyke rendszer ellen kelt ki. A szekszárdi Garay-szobor ügye iránt is élnék érdeklődött. Az emléktábla felirata is tőle

származik. Három egyetemi hallgató: *Molnár László* joghallgató, *Várkonyi Endre* bölcsészethallgató és *Wosinsky István* orvosnövénydek kérte fel a költőt a felirat megírására s ő e három felirat tervezetét készítette:

I.

Itt született Garay s lelkében az isteni szikra,
 Itt lobbant fel előbb; majd magasabbra kelő
 Csillagként egy egész országra vetette világát
 S távoli hunytábau vissza mosolyga ide.

II.

Itt született Garay: fészkből itt kele szárnyra,
 Könnyű pacsirta gyanánt, égbe röpitni dalát,
 Büszke lehets költő hajléka, dalod a magasból
 Hallja egész ország, tapasa neked jutalom.

III.

Büszke lehets kis ház, mely a költőt szülte, a visszhang
 Szerte röpitve dalát, itt legerősb körüled,
 Hallja egész ország s örömben reszket a fészek,
 Mert dala honszeretet, mert dala hő szerelem!

Az emléktábla bizottság aztán a költő tanácsára a II. számú felirat két első és a III. számú két utolsó sorát illesztette össze s így született meg az a pompás distichon, a melynél szebb és tartalmasabb felirat nincs talán az egész országban:

Itt született Garay, fészkből itt kele szárnyra,
 Könnyű pacsirta gyanánt, égbe röpitni dalát,
 Hallja egész ország, örömben reszket a fészek,
 Mert dala honszeretet, mert dala hő szerelem!

Később a Garay szobor leleplezésekor ő volt egyik óda-bíró. A bizottság két tagja nem volt hajlandó a jutalmat kiadni, de ő inkább hajolt, mint írta, e sorok írójának „alaposan megokolt véleményéhez“, így kapta a jutalmat az I. számú pályamű, melynek dr. *Váradai Antal* volt a szerzője.

— **Halálozások.** Egy köztisztviselőben álló, szolidaritásáról ismert kereskedő: *Ferdinánd József* kir. törvényszéki kereskedelmi ülnök hunyt el e hó 15-én Szekszárdon. — A régi jóhírnéknek örvendő *Ferdinánd Antal* és *fiai* féle kereskedést vezetett, mint tulajdonos már éveken keresztül s a kereskedői karnak mindenkor csak díszére vált. Valami 10 nappal ezelőtt szélhűdés érte bartinai szőlőjében s a derék embert a leggondosabb ápolás sem tarthatta meg az életnek. — 63 évet élt s ebből 33 évet a legboldogabb házasságban. Temetése f. hó 17-én Szekszárd közönségének impozáns részvéte mellett ment végbe. A gyászszertartást *Wosinsky Mór* apátplébános végezte nagy segédlettel. Az elhunyt halála hírére a Kaszinó, Kereskedelmi kaszinó s a Népbank gyászszólt tüzött ki. Nején szül. *Pajor Viktória* s a nagyszámu rokonságon kívül fiai: *Ferdinánd János* pénzügyi számellenőr és *Ferdinánd Lajos* hajómérnök gyászolják. Családjá a következő gyászjelentést adta ki: Özv. *Ferdinánd Józsefné* szül. *Pajor Viktória*, mint neje, *Ferdinánd János* és neje szül. *Horváth Józsa*, *Ferdinánd Lajos* és neje szül. *Pajor Margit*, mint gyermekei és menyei, *Ferdinánd Tibor* és *Ferdinánd Margit*, mint unokái ugy a maguk, mint az összes rokonság nevében mély fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szerető férj, a gondos atya, nagyatya és kedves rokon: *Ferdinánd Józsefné* folyó hó 15-én d. u. 6 órakor rövid szenvedés után, életének 63-ik, boldog házasságának 33-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 17-én d. u. 4 órakor fognak a gyásházban a róm. kath. hitvallás szertartásai szerint beszenteltetni és az alsóvárosi sirkertben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 18-án reggel 8 órakor fog a belvárosi plébánia-templomban az Egek Urának bemutatni. Szekszárd, 1905. évi október hó 15-én. Áldás és béke lengjen hamvai felett!

Özv. *Szondy Istvánné* szül. *Máchán Mária*, *Szondy István* szekszárdi gyógyszerész édesanyja, életének 81-ik évében, szerdán délelőtt végegyengülésben Pakson meghalt. Hült tetemeit pénteken d. u. 3 órakor tették örök nyugalomra az ottani családi sirkoltba. A gyászszertartást *Streicher József* paksi apát-plébános végezte nagy segédlettel. A gyászmisék Pakson és Szekszárdon szombaton

reggel fél 8 órakor tartattak meg az elhunyt lelki üdvéért.

Fiatall, szép asszony tragikus halálának hírére vesszük. *Barna Bertalan*, kir. állami építészeti mérnök neje, *Boross Sára*, néhai *Boross Gyula* uradalmi intéző leánya hunyt el váratlanul Déván, életének 23-ik, boldog házasságának 5-ik évében. A megboldogultat e hó 18-án Szekszárdra hozták s az itteni közönség óriási részvéte mellett a felsővárosi új sirkertben helyezték örök nyugalomra. Férje, két kis árvája s nagyszámu rokonság gyászolja a kedves halottat. A család gyászjelentése a következő: Ifj. *Barna Bertalan* és árván maradt kiskoru gyermekei: *Bertalan* és *Sárika*; özv. *Boross Gyuláné* szül. *Szabó Mária* és gyermekei: *Haidekker Károlyné* szül. *Boross Ilona* férjével: *Haidekker Károlylyal* és gyermekeikkel; *Boross Zoltán*; id. *Barna Bertalan* és neje: szül. *Szögyény Sári* és gyermekeik; *Sárospataky Józsefné* szül. *Barna Emma* férjével: *Sárospataky Józseffel* és gyermekeikkel; *Tátray Dezsőné* szül. *Barna Sarolta* férjével: *Tátray Dezsővel* és gyermekeikkel; *Barna Gábor* mélyen megtört szívvel tudatják a felejthetetlen drága nő, anya, gyermek, testvér, sógornó: Ifj. *Barna Bertalané* szül. *Boross Sárinak* életének 26-ik, boldog házasságának 4-ik évében, folyó hó 15-én éjjel 1/2 12 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott folyó hó 17-én délelőtt 11 órakor fog beszenteltetni és Szekszárdra szállítva, folyó hó 18-án délután 5 órakor ugyanott a családi sirkoltban a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 19-én délelőtt 9 órakor fog ugyanott az Egek Urának bemutatni. Déva, 1905. október 16-án. Isten veled, nyugodjál békében a boldog föltámadásig!

Molnár Lajos, tamási kir. járásbírói irnok életének 43-ik évében Szekszárdon elhunyt. Özvegye, édes anyja s nagyszámu rokonság gyászolja.

— **Felolvasás a muzeumban.** Mult vasárnap *Wosinsky Mór* apátplébános megismételte felolvasását a „Teremtés“-ről. A felolvasáson felnőtteken kívül megjelentek a főgimnázium és polgári iskola fiu- és leány-növendékei is. E hó 22-én vasárnap következő a felolvasások 2-ik sorozata „Közép-európai nagyvárosok“ címmel; kizárólag felnőtteknek. A szöveg olvasását *Molnár József* gazdasági titkár volt szíves elvállalni. Belépő díj: 50 fillér, jegyek előre válthatók *Krammer Vilmos* és *Árva J.* könyvkereskedésében. Előadás kezdődik este 6 órakor. Másnap, vagyis 23-án este a felolvasást megismétlik a felnőttek és tanuló ifjuság számára; ez utóbbiak részére ingyen.

— **A pécsi kiállítás.** A pécsi kiállítás most már minden bizonynyal meglesz. Pécs város közönsége nemes áldozatkézséggel adta meg a hozzá való anyagi támogatást. Így az e héten tartott közgyűlésén a 46850 korona költséget már meg is szavazta, s e célra 20 év alatt törlesztendő kölcsönt vesz fel. Ennek a költségnek nagyobb része azonban hasznos beruházás. Legfeljebb 10 ezer korona terbeli majd a várost. Itt megemlítjük, hogy Pécs pótdadója 47%, de emellett is tud áldozni kulturális és gazdasági célokra.

— **Tolnavármegye elismerése egy járás-örmesternek.** Tolnavármegye közönsége aug. 10-én tartott közgyűlésén a sztrájk mozgalom elfojtása körül kifejtett tapintatos viselkedéséért *Gábriel Alajos* járásörmesternek elismerését fejezte ki. A vármegye határozatát *Reich Oszkár* szolgabíró a napokban kézbesítette a kitüntetett örmesternek. A határozat szövege az:

198. rkgy.

8983/alisp. 905.

Elismerés nyilvánítás a dombóvári járási csendőrmester részére.

Tolnavármegye közönsége örömmel szerezvén tudomást a vármegye területén lezajlott munkásstricke lebonyolításáról szóló alispáni jelentésben arról a fáradságot nem ismerő önfeláldozó ügybuzgalomról és kiválóan tapintatos eljárásról és magatartásról,

melyet a dombóvári járási m. kir. csendőr-mester tanusított: az állandó választmány javaslatához képest a dombóvári járásörmesternek dicsőre méltó sikeres tevékenységéért hazafias elismerését nyilvánítja s ebbeli határozatát neki a járás főszolgabírája útján kézbesítettén, egyszersmind a székesfehérvári csendőrkerületi parancsnokságnak is megküldi.

Miről Nagy István főszolgabíró az ezen határozatnak a járásörmester részére leendő kézbesítése végett értesítettik.

Kmft.

Olvasta és kiadta:
Simontsits Elemér
főjegyző.

— **A kaszinó bazárja.** A szekszárdi kaszinó bazárja jövő héten már teljesen elkészült. Az előtte levő teret most egyenetlik. A csenevész fák s falusias fakorlát lassan eltűnedeznek s most látszik csak, hogy mit nyert a város külső csín tekintetében a kaszinó új épülete s a Diczeny-féle palotaszertű épület által. Jövő héten már megkezdik az aszfalt lerakását is, még csak a teret elcsufitó fa villanyoszlopoknak kell eltűnniök s meg lesz Szekszárd eme részének városias képe. Már erre nézve is történt gondoskodás. **Simontsits Elemér** kaszinói igazgató társadalmi uton gyűjtést indított, hogy e helyre díszes vasoszlopok kerüljenek s hogy egy ivlámpa felállításának költsége kikerüljön. A gyűjtés eredménye már eddig is igen szép. **Örffy Lajos** takarékpénztári igazgató 32 koronát ajánlott fel s a Szekszárdi takarékpénztár és Tolnamegyei takarékszövetkezet is megszavazott 30—30 koronát e célra s mások is szépen adakoznak.

— **Esküvő.** **Laky** Endre m. kir. honvéd főhadnagy, **Laky** Gusztáv volt kölesdi jegyző fia folyó hó 17-én esküdött örök hűséget **Horváth** Erzsike úrhölgynek, **Horváth** János békéscsabai főgimnáziumi tanár leányának.

— **Helyreigazítás.** A következő helyreigazító sorokat vettük:

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Közérdek“ folyó évi 41. számának „Bírósági ügyek“ rovatában megjelent „Esküdszéki tárgyalások“ című közlemény téves, mert a Dávidok fölött hozott esküdszéki verdiketet nem én, hanem a korelnökségem alatt megválasztott főnök, **Hanzély** János ur adta elő a kir. törvényszék előtt. Kérem a helyreigazítást.

Szekszárdon, 1905 okt. 19-én.

Tisztelettel

Majer Antal.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A szekszárdi községi iskolaszék folyó hó 20-án tartotta **Boda** Vilmos elnöklété mellett gyűlését, mely alkalommal a következő ügyeket intézte el: Először megállapította a községi menedékházak 1905/6. tanévi költségvetését és pedig 2988 korona bevétellel, 3544 korona kiadásal s így 556 korona hiánnyal, mely összeg a község háztartási költségvetéséből lesz fedezendő. Ugyanezen alkalommal fölkértek a menedékházak karácsonyi ünnepélyének rendezésére **Tihanyi** Domokosné, **Holub** Jánosné, **Tekus** Vilmosné, **Nits** Istvánné, **Agoston** Istvánné és **Török** Béláné. — A menedékházak látogatására pedig kiküldettek november hóra **Nits** Istvánné és **Leicht** Lajosné, december hónapra **Holub** Jánosné és **Stockinger** Jánosné. — Másodszor előterjesztették a polgári iskolának 1904—5. tanévi számadása, a számvizsgálók jelentésével kapcsolatosan. A számadás szerint volt 27.368 korona 18 fillér bevétel, 21.926 kor. 05 fillér kiadás, s 5442 kor. 13 fillér pénztári maradvány, mely a házalaphoz csatolva, ezen alap ezzel 21.332 kor. 94 fillérre emelkedett. A számadások betérjesztése és a számvizsgálók jelentése tudomásul vétetvén, a számadás további eljárás végett a közigazgatási bizottsághoz a városi tanács útján áttétetik. — Betérjesztették a polgári iskolának 1905/6. tanévi költségvetését is, mely szerint 26.985 kor. 02 fillér szükséglettel szemben a fedezet 30.424 korona 81 fillér, a felesleg 3.439 korona 72 fillér. — A költségvetést tovább eljárás végett felterjesz-

tik a közigazgatási bizottsághoz. A polgári fiúiskola igazgatója, a polgári leányiskola építkezését illetőleg egy általános költségelőirányzati tervezetet mutat be az iskolaszéknek, amely szerint az építkezés költségeinek amortizáczióját törlesztésére az iskola jövedelméből 2448 korona volna fordítható s így a 100,000 koronába számított építkezés csak úgy lenne foganatosítható, ha a város, vagy az állam részéről évi 3 ezer korona törlesztési összeg biztosítható. Ez előterjesztés tudomásul vétetik és az előmunkálatok foganatosítására kiküldetik **Boda** Vilmos elnök, dr. **Hirling** Ádám, **Nagy** György, **Szondy** István és az igazgatókból álló bizottság. Betérjesztetnek a tandíj elengedése iránt való kérvények. A fiúiskolában 51-en, a leányiskolában 75-en folyamodtak a tandíj elengedéseért, kik közül a legtöbbnek el lett engedve a folyó tanévi tandíj, részint egészben, részint fele részben.

— **Betörők elfogása.** Ugy látszik, sikerült elfogni azokat a betörőket, kik egy idő óta vidékünkön garázdálkodtak. Vármegyénk több községében, legutóbb Szekszárdon **Arva** J. könyvkereskedőnél és **Strasser** Mór fűszerkereskedőnél, továbbá Pécsen és Kaposváron is rendeztek többé-kevésbé jövedelmező betöréseket. — A múlt héten **Sulcz** Oszkár kereskedő és **Stier** János városi rendőr három gyanús alakot vettek észre, kik a szekszárd-belvárosi róm. kath. templom körül álalkodtak, azután meg **Mehrwerth** Lajos kereskedését szemlélgették. Visszafelé térve, midőn a városháza elé értek, **Stier** János igazolásra szólította fel őket, de erre nem voltak hajlandók, sőt a rendőrrel szemben fenyegetőleg léptek fel. **Stier** sem vette tréfára a dolgot s kettőt közülük hirtelen megragadott s a közből levő harmadikkal együtt belökte őket a városház kapuja alá. — A városházán éppen két csendőr is volt, kik azonnal vallatásra fogták őket. Az egyik **Noviczki** József dunaföldvári szobrásznak, a másik **Tóth** József dunaföldvári mészárosnak, a harmadik **Puskás** Ferencz kispesti betonmunkásnak vallotta magát. — Megmótozásuk alkalmával azonban kintt, hogy mind a háromnak közös foglalkozása a betörés, még pedig a veszedelmesebb fajtából, mert különféle nagyságu finom francia készítményű alkulesokat, vésőt, több arany és ezüst órát és másféle ékszereket találtak náluk. Vallani azonban, mint afele notórius jómadarak, természetesen nem vallottak semmit sem. A csendőrség lefénnyképezte őket s arczképükkel körözteti, hogy igazi nevük és viselt dolgaik kinyomozhatók legyenek. A náluk talált ékszerek igen hasonlítanak a Pécsen és Kaposváron történt betörések alkalmával ellopott ékszerekhez. Hétfőn meglánczolva Pécsre kísérték őket az ott történt betörések felől való kihallgatásra. Onnan pedig ismét visszahozták Szekszárdra biztos őrizet alá, míg ellenük a nyomozás be nem lesz fejezve.

— **Leesett a kéményből.** **Bakró** János bonyhádi kéményseprő Ladományba ment kéményeket tisztítani. Egy háznál, midőn felmászott a kéménybe, a hufüstölő karóba kapaszkodott, majd pedig reá állt; de a karó már régi átégett és korhadt volt, eltört s **Bakró** lezuhant a tűzhelyre s olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba kellett mennie.

— **A magyar vasutasok országos szövetsége.** A lezajlott vasúti sztrájk egyik vívmánya, hogy a vasutasok országos szövetsége, a vasutasok érdekeinek gondozására miniszteri engedéllyel megalakulhat. A szövetség központja Budapesten lesz, de az ország nagyobb állomásain kerületi központokat szerveznek. Ilyen kerületi központ lesz Dombóvár is, mely már múlt vasárnap száznolcvanhat taggal meg is alakult. Az alakuló ülésen a tisztikart a következő eredménnyel választották meg: elnök: **Singer** Benő, alelnök: **Kántor** László, titkár: **Kemény** Ignác, pénztáros: **Puskás** József, ellenőr: **Duschel** Károly. Azonkívül harmincz választmányi tagot választottak. Családi tanácsadók lettek: Ujdombóvár és az osztálymérnökség helyi tagjai részére: **Rozsics** Endre, az Ujdomb. kiz. Tamási, Hidegkut

Gyöngy vonal részére: **Nagy** Sándor, a dombóvári fűtőház részére: **Rosenberger** Izidor, a Hidegkut, kiz. Sárbogárd, Szekszárd, Bátaszék kiz. vonal részére **Öttenreiter** Károly. Dombóvár állomás, Dombóvár, Bátaszék kiz. vonal részére **Görög** Mór. Kiküldöttként az országos gyűlésre **Nagy** Sándort és **Kemény** Ignácot választották meg.

— **Ellenszegült a csendőrnek.** A bátaszéki csendőrség egy őrzőjára Várdombon egy **Böhm** Ármin nevű csavargót akart letartóztatni. Ez azonban ellenszegült s midőn a csendőr ezért megakarta lánczolni, a kezét a bilincsből kirázogatva a csendőrt mellbe vágta, — mire ez szuronyát használva, a csavargót bal arcán megsebesítette. Erre már aztán a csavargó is megjuhodott s engedte, hogy letartóztassák.

— **Csendzavarás.** **Morvai** Ferencz és **Kovács** József szekszárdi lakosok múlt vasárnap este az újbor idejében Szekszárdon ismeretes kiabálással, ordítással vonultak végig az utcán. A csendőrség átadta őket a városi rendőrkapitányságnak. Hosonló hangos kedve volt e hó 18-án **Fekete** Jánosnak a Garay-tér körül, úgy hogy be kellett kísérni a város házához, hol reggelre kijózanodott.

— **Megszurt ember.** **Szalai** János döbrökői lakos **Dudás** György szekszárdi lakos barátjával este látogatába ment özv. Miklós Györgynéhez. Az udvaron ugylátszik hangosan viselkedtek, mert a házban lakó **Kollár** kijött és kérdezte tőlük, hogy mit keresnek itt. **Szalai** gorombán válaszolt s a vége az lett, hogy **Kollár** megszúrta, a melyből valószínűleg fölépül. **Kollárt** szabadlábon hagyta a csendőrség de súlyos testi sértésért feljelentette a büntető bíróságnak.

— **A rossz szomszédság.** „Rossz szomszédság török átok.“ **Szücs** József és **Vas Takács** János harezsi lakosok is ilyen felét gondolhattak egymás iránt, mikor egy határ karó miatt összeszólalkoztak. A nagy szóvitában aztán a dolog boldogabb végére is sor került, mert **Szücs** József egy keze ügyébe akadt baltával jól föltűvön vágta **Vas Takácsot**.

— **Megint bicskázás.** Csak nem fogy ki ez a rovat, így kivált szüret után akár állandóvá tehetjük, mert minden héten történik e fajta eset. Megint beszámolhatunk egy bicskázási esettel. **Bartók** János szekszárdi lakos legényt f. hó 15-én este **Tóth** András és **Czank** Lajos szekszárdi lakosok úgy össze szurkálták és verték, hogy életveszélyes sérüléseivel a kórházba kellett szállítani.

— **A fűtyös Hóli.** **Fischer** Mihály csufnéven Hóli, egy **Várpai** nevű csavargóval Bonyhádon, Zombán, Majoson és más szomszédos községekben múlt hóban többrendbeli betöréses lopást követett el. Pénz és többféle ékszert idegenítettek el oly formán, hogy míg **Várpai** a lakásokat fosztogatta, **Hóli** a ház előtt mint házaló fűtyörészett, ezzel jelezte, hogy társa szabadon dolgozhat. Az ellopott pénzzel aztán elutaztak Zomborig, a hol a rendőrség a fűtyös **Fischer** Hólit letartóztatta és haza toloncoltatta, itthon aztán a csendőrség fogta pirtfogásába és a járásbírósnak átadta. Most aztán ha a fogház szabályai nem tiltanák, reá érne ott fűtyörészni! Tarsát a csendőrség még keresi.

— **A kít megakarnak mérgezni.** **Takács** Mihály várongi lakosnak sok baja van a családjával. Örökösen perpatvar van közöttük. E perpatvar eredménye az a panasz is, a melyet most tett az öregebbik **Takács** a bíróságnak; azzal vádolja ebben a tulajdon feleségét és hason nevű fiát, hogy már több alkalommal meg akarták mérgezni. Mi igaz, mi nem a dologból, a vizsgálatot megindították.

— **Letartóztatott csendőr.** A legtrikább esetek közé tartozik, hogy csendőrt kelljen felelősségre vonni a csendőrségnek, miért tiltott utakra téved. De a mai modern világban már ez is megesisik. Így most **Csányi** József, volt simontornyai csendőr-mestert, a ki egy nála feljelentett lopási ügyben a lefoglalt lopott pénzt elsikksztotta, f. hó 18-án délután az alsó csendőrség letartóztatta és Szekszárdra kísérte, mert bejelentett lakását elhagyta és ismeretlen helyen tartózkodott.

— **Arva J. könyvkereskedésére** felhívjuk a n. érd. közönség figyelmét (Szekszárd, Dr. Hangel féle ház), hol szükségletét bárki jutányos árak mellett fedezheti. Igen nagy raktár *levélpapírosokban, képes levelező lapokban* és eredeti *solingeni zsebkésekben. Zenemű újdonságok* zongorára, hegedűre és czimbalomra igen nagy választékban.

— **Koldus asszony halála** Tolnán a csendőrség egy ismeretlen nevű koldus asszonyt kísért be a községi fogházba, hol reggelre a szerencsétlen nő meghalt.

— **Talált halott.** Krausz Antal utkarparót egy decsi szőlőhegyi tanya előtt halva találták. Valószínű, hogy valahol jól felöntött és szélhűtés érte.

— **Honvéd temetkezési segély.** Özv. Odor Mihályné szekszárdi lakosnak a miniszterelnök Odor Mihály volt 1848/9-iki honvéd után 30 korona temetkezési segélyt utalványozott.

Borszék.

Ha Székelyföldön jársz — fenyvesek aljában —
Hol tündértől népes ragyogó világ van,
Megejt **híres vízű Borszéknek forrása,**
Mely már Attilát is vendégül traktálta.
Itt pedig **Tolnában,** bikavér honában,
Borivóktól népes, venyigés világ van,
Melynek **téngborából** — ha megtelik gyönggyel
A magyar néplélek őseréje tör fel . . .

Csak **borszéki vizet** igyunk hát ily borral:
Magyar virtust uvel, életkedvet forral . . .

SZINHÁZ.

Szilágyi Dezső szinigazgatónak már a multból előnyösen ismert társulata mult szombaton kezdte meg előadásait. A *Hajduk hadnagya* került színre.

Olyan darab ez, amelyben hajduk, francziák, szerelmesek s több efélék szerepelnek. A hajduk a „magyar“ elemet képviselik, t. i. azt, amely az eredetiséget vitatja. A francziák pedig — önmagukért állanak jót. A franczia — operettekért.

S a hajduk cselekszenek, a francziák meg szellemeskednek. A cselekmény a földszintnek van szánva, a szellemesség a — karzatnak. — És mégis a földszint tapsolt neki. Mindezekből bárki is sejtheti, hogy operetről van szó, amelynek tárgya a hajduk életéből, Buda visszavételének idejéből van véve. Operetről van szó, még pedig — jórról. Ebben meg az van benne, hogy milyen hitványak lehetnek a — többiek.

A darab, a hatásadászattól eltekintve, alapjában véve — költői munka.

Az első előadás különben meggyőzhetett mindenkit, hogy a társulat törekvése tiszteletreméltó. A szereplők a darab szépségeit elég jól érvényre emelték, s jól mozgattak a poetikus légkörben. És ez a legnagyobb dicsérete *Szilágyi* Dezső társulatának.

Jeles tehetségű és hivatott emberei is vannak.

Elismerés illeti *Kiss Pistát*, a főszereplőt, akit gyönyörű énekeért nyílt színen is megtapsoltak. Elvitázhatatlan dolog, hogy szépen, csengően énekel s hogy éneke — értelmes beszéd. Kár, hogy siet és nem tud elég jól — hangsúlyozni.

Szilágyi Dezső az ezredes szerepében kitűnő volt. El lehet mondani, hogy néhány helyen a szó teljes értelmében — művészi volt. Minden részében átgondolt, mesterkéletien-játékát nemes hevület, művészi izlés vezérelti, aki a komikum nemes eszközeivel dolgozik.

Igazi komikus, a komoly művészetért élő direktor. Sajnos, nem győzhette eléggé nézni az — üres padokat.

De ha valakit dicséret illet, úgy *Bátori Béla* az. Sok jót mondhatunk róla. Vérébeli komikus ő is, csak hogy egy kicsit a karzat felé is kacsintgat és ezzel ártalmára van a nagyobb hatásnak.

A jött-ment zsidó szerepében otthonosan érezte magát.

S mit mondjunk a nőkről?

Tury Mariska, *Lendvai* Ferike igen jók voltak. De kiváló tulajdonságokat nem árultak még el. De megjött erre is az alkalom vasárnap este, amikor *Bob herczeg*-et adták.

Igazi élvezetben volt részünk. Különös hangulatba ringatta az embert ez a darab. Olyan ez a *Bob herczeg*, mint egy szép vidék, amelyhez szépséges emlékek kötnek.

Mint — szülőföldünk!

Hisz lehet annál százszor szebb táj is, de mi mégis azt mondjuk, hogy — nincs. Minden kis bokor egy-egy jó ismerős, bár amióta elhagytuk, megváltozott ott minden. De az emlék, a visszasíró szüztiszta álmok, a gyermekkor derűs világának emlékei visszahelyeznek a multba; elfedik a sivár jelent.

Mert ez az érzés ragadja meg az embert a *Bob herczeg*ben.

Az az idő tér vissza egy percze, a mikor tele volt a szívünk hittel, reménnyel; az idealizmus kora. Amikor olyanok voltunk, mint az angol királyfi — *Bob herczeg*. *Ebben* van a darab nagy hatásának magyarázata.

Idealis szálakból van összeszöve és van ereje — *érezetelni* azt.

Ezt mutatta meg a vasárnapi előadás, a melyet különben így jellemezett egy színházjáró uri ember:

— Sokszor láttam már ezt a darabot. Pesten is megnéztem többször. Ott *Fedákot* néztem, itt meg — *Bob herczeg*et.

Es ebben van valami.

Majd meglátjuk, hogy miért?

A czimszerepet *Tury* Mariska játszotta. A szerelmes szívű, dalos kedvű, romlatlan lelkű királyfiból — *élő* alakot csinált. *Elhitette* hogy husból és vérből való az, nem pedig a fantázia szülötte.

S ez a legnagyobb érdeme *Tury*-nak, ezzel mutatta meg — jelességét.

Duhaj volt, szerelmes volt, kedves volt, egy kicsit könnyelmű volt, szóval — *Bob herczeg* volt.

Mert minden igyekezetét arra fordította, hogy jeles tulajdonságaival az — írónak, a darabnak szolgáljon. Teljesen igazat adunk annak a színházjáró uri embernek.

Pesten *Fedákot* láthatta, aki a *Bob herczeg* szépségeit lefoglalta a maga varázslatos egyéniségének.

Itt csak — *Bob herczeg*et látta.

Ez énekelte, még pedig gyönyörűen, ez beszélt, ez tánczolt, ez volt *Tury*.

Szilágyi előkelő izlésű, született komikus. Dicselkedhet vele a saját társulata. *Lendvai* Ferike is jó volt a herczegnő szerepében. Sokkal jobb, mint ahogy abban a szerepben lehet.

Vágó-ban is tehetséges embert ismerünk meg. A többiek is mind-mind nagy igyekezettel és több-kevesebb sikerrel játszották szerepüket. A kísérő zenéről azonban nem szólunk, mert mindent a zongorának kellene betudni.

Október hó 16-án *Kazaliczky* Antal színműve, a *Telemreivás* került előadásra. A rossz idő miatt nagyon kevesen voltak a színházban, különben a darab tárgya is igen kisszerű és régi, mindazonáltal szépen és kifogástalanul játszották a szereplők. Kitént *Gyalán* György személyében *Si non* Jenő, ennek *Margit* neje: *Lőrinczy* Erzsi, Györgyike leánya: *Lendvai* Ferike, dr. *Sóos* Aladár ügyvéd helyettesítője: *Báthori* Béla, *Radényi* Ferencz személyében: *Vágó* István és özv. *Iindszentiné* Klára személyében: *V. Berzsenyi* M. Az öltözékek nagyon szépek.

Október 17-én kedden *János Vitéz*, regényes nagy operett került színre. Oly nagy számú közönség jött össze még vidékről is, hogy szorongásig megtelt a színház, a jegyek mind elfogytak, soknak már nem is került. Ily telt színház még alig volt Szekszárdon, tehát éppen ellenkezője volt a hétfőinek.

A darab maga is kitűnő, de oly kitűnően, jókedvvel, szabatosan játszottak kivétel nélkül mind, hogy a közönség tetszését gyakori tapssal és éljenzéssel fejezte ki a derék szereplők iránt. Az énekek igen szépek, az öltözetek csinosak, sőt pazarak, voltak.

Általában kifogástalan volt az egész előadás és közkívánatra meg is fogják ismételni.

A darab mókáit politikai vonatkozású rögtönzéseikkel is tarkítani igyekeztek a szereplők:

Igy a francia király személ, ében *Vágó* István a Tisza folyóról ezeket mondta: „Tisza, Tisza, ugy tudom elment Gesztre, vissza. Éljenzés követte e szavait.

Kukoricza Jancsi személyében *Tury* Mariska mikor mondta, hogy megvertük a törököket, *Vágó* István azzal vágott vissza: „Bár csak a németeket is vertétek volna meg.“

Tury Mariska pedig mikor miniszterre akarta tenni földijét, azt kapta válaszul: „Csak nem vagyok olyan ember, hogy most miniszterséget vállaljak.“

A szereplők közül különösen kiemeljük *Tury* Mariskát, *Lendvai* Ferikét, *V. Berzsenyi* M., *Vágó* Istvánt és *Bándi* Rózsit.

Megérdemli e derék társulat a közönség támogatását.

A bevétel 700 korona volt.

Szardán A Doktor Ur *Molnár* Ferencz bohózatát adták elő csekély közönség előtt. *Puzsér: Eöri P. Béla* volt. A közönség mindvégig kaczagott. A szereplők nagyon jól adták elő szerepeiket. Csütörtökön a Sötétség színű került előadásra, üres ház előtt, pedig nagyon jól játszottak a szereplők mind.

Pénteken másodszor adták *János Vitéz*et. Összegezve az eddigieket elmondhatjuk, hogy minden előadás kerekded, az összjáték kifogástalan. A szereplők közül *Bándi* Rózsinak tiszta és kellemes hangja van, kitűnően játszik, miért is sűrű tapsok jutalmazták. *Lendvai* Ferike ügyes, kedves s diszkrét a szerepeiben. *Kiss* Pál érczes bariton hangjával gyönyörködteti a hallgatóságot. *Tury* Mariska jó hangjával, kellemes játékával a közönség kedvenczvé lett. Az igazgató művész, kit dicsérni is fölösleges, s a többiek is derekasan helytállanak. A rendezés kitűnő. Pártoljuk tehát jobban ezt a derék színtársulatot.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Az „Egyesült szekszárd-tolnamegyei nőegylet“ az idei tea-estélyek sorozatát f. évi október hó 25-én, továbbá november hó 8., 22. és 29-én tartja meg a helybeli róm. kath. olvasóköri helyiségeiben tombola, hangverseny, tabló és műkedvelői előadással egybekötve. Kezdeté este 8 órakor, belépődíj személyenként 1 korona. Felkérjük a n. é. közönséget, hogy a jótékony czél érdekében sziveskedjenek ajándék tárgyakat küldeni a tombolajáték sikeres kiállításához, mely tárgyakat köszönettel veszi a nőegylet elnöksége.

TANÜGYI HIREK.

Róm. kath. tanítógyűlés Tolnán. F. hó 13-án Tolnán *Fekete* Agoston prépost elnöklésével, tartották meg a „Szekszárd vidéki róm. kath. tanítók évi rendes közgyűlésüket. A gyűlés az istentisztelet után, a róm. kath. iskolában az elnök magaslendületű beszédjével vette kezdetét. Ezután következett egy értekezés: „az új irás és olvasás, tanítás (phonomimika) összehasonlítása a régi módszerrel. Tartotta: *Kálmán* Károly szekszárdi tanító. Az ügy fontosságához méltóan többen hozzászóltak; fel-tűnést keltett azonban ifj. *Bécsy* István kajmádi tanító, kir. tanfelügyelőnk ücscsének hozzászólása, ki fiatalságánál fogva is páratlan szakismeretét, vidám és humorral gazdag tanítási-modorát tárta elénk rövid előadásával. Következett: „Az állami és kath. iskolák új tantervének összehasonlítása. Előadó volt: *Kálmán* Ferencz. Ezután még egy érdekes felolvasást és előadást élveztünk végig *Kreskay* János faddi fiatal kartársunk ajkáról, — ki a *slöjdoktatásról* tartotta meg előadását mintabemutatóval egybekötve. A pályatételt pedig *Perler* Mátyás tolnai kán-

tor nyerte el. A közgyűlés társaságával végződött.

Latin tanítás a paksi állami polgári iskolában. A közoktatásügyi miniszter a paksi áll. polgári iskolánál a latin nyelv tanításáért a növendékektől beszédendő tandíjon kívül még 180 korona államsegélyt engedélyezett.

Tanítónőválasztások. A medinai gör. kel. szerb iskolához *Sesevits Dorottya*, a szemcsédi községi iskolához *Roder Kamilla*, a mórággyi ev. ref. iskolához *Szász Lajos*, *Pinkecz Károly* és *Nöthling Dezső* választattak meg tanítóknak.

Szanatorium. Az Eötvös-alap orsz. tanítói segélyegyesület célul tűzte ki tudóbajos tanítók számára egy szanatorium létesítését. A miniszter nevezett egyesületnek ezen humánus törekvését melegen ajánlja. A kir. tanfelügyelő felkérte a tanítóegyesületek elnökeit, hogy ezen humánus törekvést erkölcsileg és anyagilag támogassák. A pénzek az Eötvös-alap elnökségéhez Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 47. sz. alá küldendők. A „Tolnavármegyei Általános Tanítóegyesület” e nemes célra 20 koronát küldött föl. Az Eötvös-alap szeretné tudni, hogy a tanítók közül hányan szorulnának egy gége és tudóbaj ellen segítséget nyújtó szanatorium áldásaira, miért is ez a kir. tanfelügyelőhöz mielőbb bejelentendő.

Tanítónő választás. Tolnában a Molnárné *Fekete Anna* lemondása folytán üresedésbe jött tanítónői állás betöltése f. hó 15-én ment végbe. *Farkas Irén* okl. tanítónő választott meg 13 szavazattal, *Mayer Anna* villányi tanítónő 4 szavazata ellenében.

Ingyen tankönyvek és taneszközök. Ingyen tankönyveket engedélyezett a közoktatásügyi miniszter a dombóvári, gindlicsaládi és tolnai állami, valamint a bátaszéki, furkói, görbői, hencsei és szemcsédi áll. segélyezett községi iskolába járó szegény tanulóknak. Ingyen taneszközöket kapnak a dombóvári, gindlicsaládi és tolnai állami iskolák.

Lakbérfelemelés. A közoktatásügyi miniszter *Székely János*, *Fais Irén*, *Fais Gizella* és *Hamulyákné Jablonkay Katalin* dombóvári állami tanító, illetve tanítónők lakbérért 1905 január 1-től 360 koronára emelte fel. *Gyenis Antal*nak természetben ad a község lakást. Mivel ezen tanítóknak a község 240 koronát biztosított, a 120 korona többletet a miniszter utalványozta ki.

Az Eötvös alap temetkezési segély biztosítási alapja. Az Eötvös alap vezetőségét ismételten sürgették, hogy temetkezési segélypénztárt létesítsen. De mert erre nem kínálkozott mód, összekötetésbe lépett a Nemzeti baleset biztosító társulattal, amely a legmértányosabb tervezetet dolgozta ki a tanítók temetkezési járulékaiknak biztosítására. Ez a biztosítás alkalmat nyújt arra, hogy a tanítók hitvestársuk, illetve családjuk részére 200 koronától 600 koronáig terjedő temetkezési segélyről gondoskodhassanak, viszont a tanító törvényes feleségének elhalálása esetére biztosíthat magának is temetkezési járulékot. A fizetendő járulékok, vagyis díjak a belépési kor alapján vannak kiszámítva. Például, ha egy 28 éves tanító 300 korona temetkezési segélyt biztosít, akkor havonként csak csekély 60 fillért fizetne, és ha egy év után bármikor is elhalálnék, hátrahagyott özvegye és árvái részére az első szükségletek fedezésére a biztosított tőke mégis azonnal esedékessé válnék. Az Eötvös alap vezetősége, most lapunk útján arra kéri a tanítókat, hogy a nyújtott kedvező alkalmat megragadva, ezen reájuk nézve előnyös intézményben részt vegyenek és tömegesen iratkozzanak be. A beiratkozás oly módon történik, hogy a belépni kívánók az ajánlati űrlapot kitöltése és aláírása után egy korona beiratási illetékkel (utóbbit póstahtalvánnyal) az Eötvös-alap titkári hivatalának, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 47. beküldik. A havi járulékok póstatakarékpénztári befizetési lapokkal, melyek a biztosítottaknak idejekorán küldetnek meg, portómentesen fizethetők be. További fölvilágosításokkal és tervezetekkel, illetve ajánlatokkal szívesen szolgál az Eötvös-alap (Országos tanítói segélyegyesület.)

GAZDASÁG.

„A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület” igazgató választmányának ülése. A Tolnamegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya folyó hó 19-én *Jeszenszky Andor* elnöklésével ülést tartott. Az ülés iránt rendkívüli nagy volt az érdeklődés. Jelen voltak: gróf *Széchenyi Sándor*, *Percczel Dezső*, gróf *Apponyi Géza*, gróf *Széchenyi Domokos*, *Bartal Béla*, *Sztankovánszky János*, *Kovács Sebestyén Endre*, *Vizsolyi Ákos*, *Bernrieder János*, *Döry Frigyes*, *Forster István*, *Vilczek Sándor*, *Leopold Sándor*, *Apáth Alajos*, *Bakay Dezső*, *Altodorfer Lipót*, *Kollman József*, *Toth Ödön*, továbbá a vármegyei tisztviselők közül: *Döry Pál* alispán, *Bajó Pál*, *Szent Iványi Miklós*, dr. *Rassovszky Julián*, báró *Jeszenszky György*, *Nagy István* főszolgabírók és *Molnár József* gazdasági egyesületi titkár. Az igazgató választmány először a folyó ügyeket intézte el. Így megstürgeti a *Bartal Béla* által 1900. évben benyújtott s a gazdasági nagygyűlés által elfogadott indítványnak végrehajtását. A szőlőfelújítási jutalmaknak a múlt számunkban közölt módon való odaitelését az igazgató választmány végérvényesen jóváhagyta. Ezután következett a gazdasági cseléd bérek kérdésének megvitatása. Az igazgató választmány e kérdés tárgyalását bizalmas jellegűnek nyilvánítja, így az intímabb részletek elhallgatásával csak annyit közölhetünk, hogy alapos és részletes vita folyt, itt a cseléd és munkás kérdés kívánatos rendezése körül, így a gazdasági egyesület felhívást fog intézni a vármegyei gazdaközönségéhez, hogy egyöntetűen járjon el a cselédbérek megállapítása és kiszolgáltatása körül, megkeresik a vármegyét is, hogy megfelelő szabályrendelet alkosson a cselédbérek kiszolgáltatása ügyében, a képviselőházhoz pedig felírják a cseléd törvény megfelelő módosítása iránt.

Szerkesztői üzenetek.

S. K. Sárszentlőrincz. Hálás köszönet a szíves küldeményért. Legközelebb levél megy. Azt a kérdéses cikket csakugyan a szerkesztő írta.

Welszi Bárd. Tudósításait szívesen vesszük. Válasszon azonban más árnevet, valódi nevét pedig közölje velünk. Tudni kell ezt a szerkesztőnek. Versét is szívesen közölnénk némi módosítással, azoban a földrajza is tekintettel kell lenni s a Dunapartján bajos verset közölni az Ipoly partjáról.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok hálás köszönetünket, akik boldogult *Ferdinánd József* halála alkalmából megmérhetetlen mély fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek.

Szekszárd, 1905 október 19.

A gyászoló család.

NYILTTÉR.*

Alulírottak ezennel kijelentjük, hogy a *Dr. Hirling Ádám* és *Dr. Mayer Gyula* urak között hirlapi polémából kifolyólag keletkezett becsületbeli ügy a lovagiasság követelményeinek megfelelően elintéztetett.

Szekszárd, 1905. október 14-én.

Dr. Hirling Ádám

Dr. Mayer Gyula

részéről:

részéről:

Boda Vilmos s. k.

Simontsits Elemér s. k.

Toth Ödön s. k.

Br. Fiáth Elemér s. k.

* E rovatban kösöltöket felelősséget nem vállal a Szerkesztő.

786 szám.

1905.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék 1905. évi 9357. számú végzése következtében *Szilágyi Imre* ügyvéd által képviselt takarékos és hitelintézet részv. társ. javára, **Gyuk Ferencz ellen** 1160. kor. — fill. s jár. erejéig 1905. évi augusztus hó 10-én foganatosított kielégítés végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 991. kor. — fill.-re becsült szoba butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szekszárdi kir. járásbíró-ság VII. 206/5. 1905. számú végzése folytán 1160. kor. — fill. tőkekövetelés, ennek a végzések szerint járó 6% kamatai és eddig összesen a bíróság már megállapított költségek erejéig Szekszárdon alperes lakásán leendő eszközzésére **1905. évi november hó 2 napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Szekszárdon, 1905. évi október hó 19-én.

Mányoky,

kir. bir. végrehajtó.

5451 sz.

tkv. 1905.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tamási kir. járásbírósnak mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy *Hegedüs Katalin* mosdósi lakos végrehajthatónak, **Szabó János majsamiklósvári lakos végrehajtást szenvedett elleni** végrehajtási ügyében 40 kor. tőke, ennek 1898. évi december hó 1 napjától számítandó 6% kamatai 22 kor. 05 fillér per és végrehajtási már megállapított ugy ezuttal 16 kor. 30 fillérben megállapított költségek kielégítése céljából a szekszárdi kir. törvényszék a tamási kir. járásbírósnak területén levő 1. a majsamiklósvári 869 sztjkyben A. + 1 sorsz. 2116 hrsz. ingatlan a végrehajtási törvény 156 §-a értelmében egészben 688 kor., 2. ugyanott A. + 2 sor 2115/b. hrsz. ingatlan szintén a végrehajtási törvény 156 §-a értelmében 544 kor. egész kikiáltási árban **1905. évi október hó 28-ik napjának d. e. 10 órakor** a helybeli végrehajtható vagy helyettese közbenjötté esetl. — megtartandó árverésen eladatni fog.

Figyelmeztetnek a venni szándékozók, hogy az árverés megtartása előtt a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni és a vételért 3 egyenlő részletben 5% kamattal együtt a tamási kir. adóhivatalnál, mint letéti pénztárnál lefizetni kötelesek, végre, hogy az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírott tkvi hivatalnál ugy Tamási községhezánál megtekinthetők.

Tamásiban a kir. járásbírósnak, mint tkvi hatóságnál 1905. július 23-án.

Póterffy Béla,

kir. járásbíró.

- I. rendű porosz köszén,
- I. „ bpesti légszesz kocsz,
- I. „ salgótarjáni köszén,
- I. „ tatai köszén,

valamint tojás-briquet kapható kicsinyben és nagyban mérsékelt árszámítás mellett

Hirschfeld Arminnál.

Raktár helyiség: 3-6

Budai-utca 664. szám alatt.

Pénzkölesön!

Házakra, földbirtokokra I., II. helyre olesó feltételek mellett, valamint személyhitelt kezes nélkül is 200 koronától feljebb mindenféle állásu egyénnek 4 korona havi törlesztésre gyorsan és olesón közvetít eskői Várady Lajos Budapest, Kerepesi-ut 62. — Bővebb felvilágosítással azonnal szolgálok válaszbélyeg ellenében. 13—52

Üzlet áthelyezés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Szekszárdon, Széchenyi utca Mehrwerth-féle házban fennállott aranyműves és ékszerész üzletemet **f. é. október hó 1-én a Kaszinó bazár épületébe helyeztem át.**

Ajánlom a következő czikkeket nagy választékban:

Brillians és gyémánt gyűrűk,
Brillians és gyémánt fülbevalók,
Arany és ezüst fülbevalók,
Arany férfi és női gyűrűk,
Arany és ezüst láncok,
Arany és ezüst gombok,
Karkötők, szivek és függelékek,
Dohány- és cigarettatárczák, valamint
China-ezüst tárgyak.

Elfogadok mindennemű átalakításokat és javításokat.

Tisztelettel

Král János

4—10

aranyműves és ékszerész.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy nálam, a vasuti vendéglő hátsó udvarában mindennemű

száraz tűzifa

jutányos árért, egyuttal bel- és külföldi legjobb minőségű

szén

is kapható. A méretről minden vevő meggyőződhetik; a legujabb (Fairbanks százados) hidmérleg áll rendelkezésére. Külön szénkosarak 50 klg. ürtartalommal és külön szénkocsival lesznek haza szállítva.

Egyuttal tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy az elsőrendű száraz **bükk hasábfát gőzerővel fűrészeljük is** és azt is megmérve, hatóság által megállapított nehézséggel jutányos árbán szállítjuk.

Az árak nálam megtudhatók.

Tisztelettel

2—10

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

a vasuti állomással szemben a saját házában és telepén **Szekszárdon.**

Dunaszentgyörgy nagyközség előljáróságától.

314
1904 számhoz.

HIRDETMÉNY.

Dunaszentgyörgy nagyközség képviselőtestületének 14/rkkgy. 1905. számu határozatával nyert megbizás alapján felkérjük mindazon szakértő mérnök urakat, kik Dunaszentgyörgy község utczaszabályozási térképe és földkönyvének elkészítésére vállalkozni óhajtanak, hogy erre vonatkozó ajánlataikat

folyó évi október hó 31-ig

a községi előljáróshoz benyújtani sziveskedjenek.

Megjegyezzük, hogy az utczaszabályozási térkép, a község 1899. évben eszközölt kataszteri mérnöki nyilvántartása szerinti térkép segélyével lesz elkészíthető.

Dunaszentgyörgy, 1905. évi október hó 10. napján.

Takács Gyula

községi főjegyző.

Kaszás Lajos

községi I-ső bíró.

2—2

5—5

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészekről.

Schicht-Szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a
legolcsóbb, minden ruhanemű
és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György özég Aussigban bárkinek a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht“ névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Több éven át kipróbált, teljesen megbízható s a fájdalmak megszüntetésére kitűnőnek bizonyult készítmény a

KORONA SZESZ

mely biztosan és gyökeresen gyógyít **köszvényt, csuzt, rheumát** és egyéb meghülésből eredő különféle fájdalmakat. — Kitűnő gyógyhatását több ezer elismerő levél bizonyítja.

Egy üveg ára 1 korona.

A londoni, párisi és berlini nemze közti kiállításon diszoklevéllel, arany éremmel és aranykeresztel kitüntetve.

Készíti: **Remetey Dezső** gyógyszerész, Turkevén.

Tolnamegyei főelárusító:

Kiss Pál fűszerkereskedő Pakson,

a ki 5 üveg egyszeri rendelésénél bérmentve szállítja a megye területén bármely városba vagy községbe. — Gyógyszerész és kereskedő urak mint ismét-eladók árendeményben részesülnek.

3—52

Tanuljon angolul!

Előbb-utóbb hasznát veszi. Tanfolyam nappal és este. **Tandij 6 korona havonta.**

Czim a kiadóhivatalban. 2-3

„Agraria“

erőtakarmány 50 kilós zsákokban használati utasítással.

Kapható

Salamon Testvéreknél Szekszárdon. 1-1

Értesítés.

Alulírott ezennel értesitem Szekszárd és vidéke n. é. közönségét, hogy a

Magyar Árucarnokot

megnyitottam, hol igen olcsó áron kaphatók **játék, disz és ajándék tárgyak, uri és női divat, rövidáru és szabókelekek.**

3-3

Tisztelettel

Fekete Hugó.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzénvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Tömérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 21-52

INGYEN PRÓBA 569. sz. Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, lev.-lapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 569),

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

BORSZÉKI GYÓGY-BORVIZET

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital talán az egész világon!

Kincses Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kellemes összetételű víz, amely kivívta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb, de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, — ihatja ur, szegény!

Egyedüli főelárúító vidékünkön

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb községben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1 ⁴ / ₁₀ literes palaczk 48 fillér.	1 literes palaczk 40 fillér.	1/2 literes palaczk 30 fillér.
--	---------------------------------	-----------------------------------

A régi árnál majdnem felényivel olcsóbb! Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak **még nagyobb kedvezmény.** Az üres palaczkokat az elárúítóok visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fainál.** Tolnán **Trutzer S. és Társa,** Dunaszentgyörgyön **Kálmán Dániel,** Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes Edéné** fűszerkereskedőknél.

13-52

Izléses és olcsó nyomtatványokat

szállít a legrövidebb idő alatt

BÁTER JÁNOS könyvnyomdája **SZEKSZÁRDON.**

A varrógép csak akkor varrógép,
ha azt szakértő kereskedő választja meg.

Kizárólag kiváló

**Eredeti Afrana
Eredeti Wettina
Central-Bobbin**

varró- és műhímozógép
és családi

Singer-varrógépeket
adunk el 10 évi jótállással.

Eredeti

**Afrana
Karikahajós
Central-Bobbin**
iparos varrógépeket

adunk el
10 évi jótállással.

Kedvező részletfizetések. Használt gépeket becserélünk.

A műhímezés tanítását szakképzett műhímezőnk díjmentesen végzi, még vidéken is.

Gazdasági gépek, u. m.:

vetőgépek, szecs kavágók, darálók, répavágók, ekék, mérlegek stb. állandó raktára.

Nagy mechanikai javítóműhely.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek (mechanikusok)

varrógépek, kerékpárok és gazdasági gépek raktára
SZEKSZÁRD, Garay-tér.

16-26